

Informacja o sytuacji finansowej Miasta ze szczególnym uwzględnieniem aktualnego stanu zadłużenia

Rozmiar i struktura dochodów i wydatków budżetowych wywierają istotny wpływ na kształt polityki prowadzonej przez władze samorządowe oraz gospodarkę lokalną. Ocena stanu finansów lokalnych stanowi zatem istotny czynnik w procesie budowania strategii rozwoju lokalnego. Analizę w tym zakresie przeprowadzono dla 14 lat wstecz. Podstawowymi źródłami informacji były sprawozdania z wykonania budżetu gminy z lat 2007-2020. Ogółem dochody miasta Słupcy w latach 2007-2021 nominalnie rosną. W badanym okresie ich wzrost osiągnął poziom ponad 150 %. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem stanowił średnio 60 %, natomiast od 2016 roku w związku z wprowadzeniem świadczenia wychowawczego tzw. 500⁺ i wprowadzeniem od 2018 roku programu rządowego „Dobry start” tzw. 300⁺ udział ten zmalał do około 50 %. Obecnie wracamy do sytuacji z przed 2016 roku i ponownie rośnie dochód własny do 57 % ze względu na przejście wyżej wymienionych świadczeń przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Istotną kategorią dochodów, nie zaliczanych do dochodów własnych gminy są subwencje. Wpływy do budżetu gminy z ich tytułu na przestrzeni ostatnich lat uległy zwiększeniu corocznie o około 5 %.

Ogółem wydatki bieżące miasta Słupcy w latach 2007-2020, podobnie jak dochody, zachowały pewną progresję. Ich wzrost nominalny każdorazowo oscylował wokół poziomu średniorocznej inflacji, natomiast wydatki i dochody bieżące roku 2016 gwałtownie wzrosły ze względu na wspomniane wcześniej świadczenie „500+”, co miało również wpływ na spadający wskaźnik wydatków inwestycyjnych w porównaniu z dochodami, czy wydatkami ogółem. W latach 2012 - 2013 ze względu na widoczne efekty spowolnienia gospodarczego oraz ze względu na konieczność znacznego dofinansowania ze środków własnych zadań z zakresu oświaty, pomocy społecznej oraz administracji rządowej ograniczono znacznie wydatki majątkowe.

W 2022 roku planuje się wydatki majątkowe na poziomie około 2,4 % wydatków ogółem. Jednakże w I kwartale 2022 roku rozpocznie się realizacja zadania w ramach Polskiego Ładu pn. „Zagospodarowanie terenów nad Jeziorem Słuckim” w kwocie 5 mln. zł.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej począwszy od 2017 roku w wydatkach bieżących gwałtownie wzrosły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń ze względu na znaczny wzrost najniższego wynagrodzenia oraz wzrost wynagrodzeń nauczycieli. Kształtowanie się wydatków bieżących jest istotną kategorią finansową. Umożliwia ono w dalszej kolejności oszacowanie wielkości wolnych środków, które pozostają na inwestycje

bądź na pokrycie zobowiązań. Poziom wydatków bieżących ma tendencję rosnącą i na przełomie lat 2007-2015 wzrastał o około 6 % rocznie, natomiast w 2016 roku ze względu na wprowadzenie świadczenia wychowawczego (wypłata od kwietnia do grudnia - 8 miesięcy) tzw. „500+” wzrósł o 18 %, w 2020 ze względu na wzrost płac wynikający z karty nauczyciela, wzrostu minimalnej płacy oraz wykluczenie dodatku stażowego z minimalnej płacy wzrost wyniósł 12 %, w 2021 roku 2,5 %, obecnie spadek o 12,9 % ze względu na przejście od czerwca 2022 roku wypłaty świadczenia wychowawczego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Poszczególne budżety miasta Słupcy charakteryzowały się zmiennym udziałem wydatków inwestycyjnych. Najbardziej proinwestycyjnym budżetem do tej pory był budżet z roku 2011, 2014 oraz lata 2018 2020 (budowa krytej pływalni) w których na inwestycje przeznaczono odpowiednio w 2011 roku niecałe 5,5 miliona złotych, co stanowiło 15,2 % wydatków; w 2014 roku 4,5 miliona złotych, co stanowiło 11,7 % wydatków; w 2018 roku 6,5 miliona złotych, co stanowiło 11,6 %; w 2019 roku 13,7 miliona złotych, co stanowiło 19,8 % wydatków oraz ostatnio zrealizowany budżet w kwocie 6,4 miliona złotych, co stanowiło 9,3 % wydatków. Najmniej proinwestycyjnym budżetem był budżet 2013 roku z kwotą 1,1 miliona złotych (3,2 %).

W związku z realizacją długo wyczekiwanego zadania tj. Budowy krytej pływalni w Słupcy lata 2018-2020 charakteryzują się wysokim wskaźnikiem wydatków inwestycyjnych.

W badanym okresie deficyt budżetu miasta Słupcy wystąpił w latach 2009-2011, sięgając w roku 2011 niecałe 5 milionów złotych, w 2014 roku osiągając niecałe 1,5 miliona złotych, w 2018 roku 1 milion złotych oraz w 2019 roku 6,8 miliona złotych. Wpływ na wynik budżetu w poszczególnych latach miała sytuacja gospodarcza kraju oraz wysoki wskaźnik wykonania wydatków majątkowych.

Stan zadłużenia na 31.12.2021 r. zakładany jest w wysokości 16.203.344 zł, spłaty na 2022 r. zaplanowano w kwocie 1.291.704 zł. Zaplanowano na 2022 rok kredyt w wysokości 2.415.871 zł, wobec powyższego stan zadłużenia na 31.12.2022 r. wyniesie 17.327.511 zł. W trakcie roku będziemy starać się w zmniejszyć planowany kredyt do minimum, co umożliwi nam otrzymane w listopadzie 2021 roku uzupełnienie subwencji ogólnej, które zmniejszy nam obecny deficyt

Realizacja budżetu 2022 roku będzie na bieżąco monitorowana i korygowana w ramach potrzeb. Znajomość wskaźników finansowych może pomóc gminie ocenić swoją sytuację finansową, ustalić kierunki polityki inwestycyjnej, a także ocenić zdolność kredytową. Pewne grupy wskaźników określają typ gminy i charakter jej polityki finansowej, inne służą do porównywania gmin pomiędzy sobą. Porównywania takie mogą wskazać możliwości usprawnienia infrastruktury i poprawy jakości usług pomimo różnic w liczebności populacji i uwarunkowań

terytorialnych porównywalnych gmin. Zestaw najważniejszych danych przedstawiono w tabeli. Podstawowym wskaźnikiem dochodowym jest stosunek dochodów budżetowych ogółem do liczby mieszkańców Słupcy. Wskaźnik ten wskazuje, w ostatnich latach na powolną progresję. Wskaźnik dochodów własnych do dochodów ogółem precyzyjnie określa sytuację finansową gminy. Dochody własne świadczą o jej samodzielności finansowej, o możliwości finansowania większości zadań bez uciekania się do środków zewnętrznych.

Obecnie inflacja wynosi prawie 7 %, szczyt wysokiej inflacji spodziewany jest w pierwszym kwartale 2022 roku. Z założeń do projektu budżetu państwa na 2022 r. średnioroczna inflacja miała kształtować się na poziomie 2,8 %, niemniej w ciągu czterech miesięcy wzrosła o 4 %. Jeśli będzie się utrzymywała przez dłuższy okres zacznie zagrażać wzrostowi gospodarczemu. Obecnie najważniejszy problem to stabilność cen, bowiem wysoka inflacja w rezultacie ma wpływ również na ład i porządek społeczny.

Stan przewidywanego zadłużenia na lata następne został przedstawiony w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Tabela przedstawiająca sytuację finansową Miasta z uwzględnieniem aktualnego stanu zadłużenia

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 Plan	2022 Plan
1 Dochody ogółem	28 051 942	30 923 249	28 866 014	31 536 791	30 997 894	32 056 758	34 776 898	37 380 894	40 259 517	46 786 319	50 601 087	55 122 349	62 282 455	69 909 346	63 922 493	55 780 132
<i>dynamika</i>																
2 Dochody własne	17 110 158	18 293 022	16 592 260	17 228 339	18 327 068	19 117 287	20 873 345	23 250 450	24 407 566	25 182 950	27 032 792	27 945 949	29 540 238	33 320 364	32 046 551	31 736 453
3 Dotacje	4 777 588	4 984 759	4 820 712	4 374 964	4 520 965	4 763 038	5 551 106	5 835 309	6 230 168	12 566 137	14 873 158	15 932 297	19 564 499	23 679 385	21 090 991	12 855 363
środkii pozyskane z zewnątrz na inwestycje	425 900	1 270 474	100 000	1 513 146	40 000	125 000	254 813	192 625	1 113 720	203 600	0	1 185 350	3 731 268	2 692 646	220 375	0
5 Środki UE	0	58 371	483 537	1 156 367	715 342	192 402	155 413	25 300	0	0	110 640	1 135 393	48 406	214 437	392 269	409 443
6 Subwencje	5 738 296	6 316 623	6 869 505	7 263 975	7 394 519	7 859 031	7 942 221	8 077 210	8 508 063	8 833 632	8 584 497	8 923 360	9 398 044	10 002 514	10 172 307	10 778 874
7 Wydatki ogółem	27 269 876	29 741 868	29 722 932	33 676 265	35 793 412	32 049 906	33 666 355	38 841 979	39 058 829	44 805 477	49 306 949	56 170 108	69 161 396	68 676 809	68 712 168	56 904 300
<i>dynamika</i>																
8 Wydatki bieżące	23 687 730	25 590 829	26 772 999	29 902 789	30 365 788	30 901 095	32 574 566	34 305 429	35 738 387	42 329 442	47 052 130	49 649 112	55 449 868	62 265 027	63 768 287	55 538 605
9 Wydatki majątkowe	3 582 146	4 151 040	2 949 933	3 773 476	5 427 624	1 148 811	1 091 789	4 536 550	3 320 443	2 476 036	2 254 819	6 520 996	13 711 529	6 411 782	4 943 881	1 365 695
10 Nadwyżka / Deficyt (1-7)	782 066	1 181 380	-856 918	-2 139 474	-4 795 518	6 852	1 110 543	-1 461 085	1 200 688	1 980 842	1 294 138	-1 047 759	-6 878 941	1 232 537	-4 789 675	-1 124 167
11 obsługa zadłużenia (raty)	1 141 332	1 511 828	1 570 852	1 794 934	1 457 055	1 686 779	1 336 995	215 664	1 067 724	1 483 380	1 027 108	811 444	1 053 444	1 533 704	1 533 704	1 291 704
12 zadłużenie na 31.12	4 706 814	4 594 432	3 797 822	4 817 484	9 297 151	9 767 012	8 430 017	10 214 353	9 146 629	7 663 249	6 636 141	8 246 448	13 930 752	17 737 048	16 203 344	17 327 511
13 liczba mieszkańców	14 417	14 315	14 252	14 218	14 148	14 007	13 947	13 880	13 777	13 614	13 502	13 382	13 195	13 083	12 958	12 958
WSKAŹNIKI																
14 obsługa zadłużenia do dochodów ogółem (11/1)	4,07%	4,89%	5,44%	5,69%	4,70%	5,26%	3,84%	0,58%	2,65%	3,17%	2,03%	1,47%	1,69%	2,19%	2,40%	2,32%
15 długu (12/1)	16,78%	14,86%	13,16%	15,28%	29,99%	30,47%	24,24%	27,33%	22,72%	16,38%	13,11%	14,96%	22,37%	25,37%	25,35%	31,06%
16 wydatki inwestycyjne do wydatków ogółem (8/6)	13,14%	13,96%	9,92%	11,21%	15,16%	3,58%	3,24%	11,68%	8,50%	5,53%	4,57%	11,61%	19,83%	9,34%	7,20%	2,40%
17 udział dochodów własnych w dochodach ogółem (2/1)	60,99%	59,16%	57,48%	54,63%	59,12%	59,64%	60,02%	62,20%	60,63%	53,83%	53,42%	50,70%	47,43%	47,66%	50,13%	56,90%
18 dochodu na jednego mieszkańca (1/13)	1 945,75	2 160,20	2 025,40	2 218,09	2 190,97	2 288,62	2 493,50	2 693,15	2 922,23	3 436,63	3 747,67	4 119,14	4 720,16	5 343,53	4 933,05	4 304,69
19 wydatki bieżące do dochodów ogółem (8/1)	84,44	82,76	92,75	94,82	97,96	96,39	93,67	91,77	88,77	90,47	92,99	90,07	89,03	89,07	99,76	99,57
20 wydatki inwestycyjne do dochodów ogółem (9/1)	12,77	13,42	10,22	11,97	17,51	3,58	3,14	12,14	8,25	5,29	4,46	11,83	22,02	9,17	7,73	2,45
21 dochód własny na 1 mieszkańca (2/13)	1 186,80	1 277,89	1 164,21	1 211,73	1 295,38	1 364,84	1 496,62	1 675,10	1 771,62	1 849,78	2 002,13	2 088,32	2 238,74	2 546,84	2 473,11	2 449,18